

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

પર આરક્ષિત:૨૫/૦૬/૨૦૨૫

પર ઉચ્ચારિત:૧૬/૦૭/૨૦૨૫

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ સમક્ષ

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૬૪૯૪ ઓફ ૨૦૧૦

મંજૂરી અને સહિ માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ. એસ. સુપેહિયા

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી આર. ટી. વાચ્છાની

=====

૧.	શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદાઓ જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે?	હા.
૨.	પત્રકારને સોંપી શકાય કે નહીં?	હા.

૩.	શું ચુકાદાની તેમની સત્તાઓ?	ના.
૪.	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણ, ૧૯૫૦ હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશના અર્થઘટન અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	ના.

જમાલ નૂર મોહમ્મદ શેખ

વિરુદ્ધ

ભારતનું સંઘ –ગુજરાત સરકારના સચિવ અને અન્યો દ્વારા

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે શ્રી એ. આર. રોકી (૭૫૯૨)

અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે શ્રી હરદિપ એલ. મહિડા (૭૧૧૨)

પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૩ માટે કાઢી નાખવામાં આવ્યું

પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૪ માટે શ્રીમતિ કિષ્ના જી. રાવલ (૧૩૧૫)

પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૧,૨ માટે સુશ્રી હાર્દિકા વ્યાસ (૧૧૪૫૦)

કોરમ:માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ. એસ. સુપેહિયા

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી આર. ટી. વાચ્છાની

સીએવી જજમેન્ટ

(દ્વારા:માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી આર. ટી. વાચ્છાની)

૧. આ અરજીના માધ્યમથી, ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૬ હેઠળ, અરજદારે મૂળ અરજી નંબર ૨૫૬ ઓફ ૨૦૦૭ માં સેન્ટ્રલ એડમિનિસ્ટ્રેટિવ ટ્રિબ્યુનલ (ટૂંકમાં "સી.એ.ટી".) દ્વારા પસાર કરાયેલા તારીખ ૧૩.૦૩.૨૦૦૮ ના આદેશને રદ કરવા વિનંતી કરી છે અને પ્રતિવાદી નંબર ૩ દ્વારા પસાર કરાયેલા તારીખ ૨૪.૧૦.૨૦૦૬ ના દંડના મૂળ આદેશને રદ કરવા અને દૂર કરવાની વિનંતી કરી છે, જેને પ્રતિવાદી નંબર ૨ દ્વારા પસાર કરાયેલા તારીખ ૦૩.૦૪.૨૦૦૭ ના આદેશ દ્વારા બરતરફીથી ફરજિયાત નિવૃત્તિ સુધીના દંડને ઘટાડવાની હદ સુધી બદલવામાં આવ્યો હતો અને તેના જુનિયરને બઢતી આપવામાં આવી તે તારીખથી બઢતી સહિત તમામ પરિણામી લાભો પણ આપવા.

૨. હકીકતો, કેસના સંક્ષિપ્તમાં, એ છે કે સંબંધિત સમયે, અરજદાર સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ ડિવિઝન-II, અમદાવાદ ખાતે સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝના ઇન્સ્પેક્ટર તરીકે સેવા આપી રહ્યો હતો અને બે આરોપો લાદીને તારીખ ૧૯.૦૬.૧૯૯૮ ના ચાર્જ-મેમો સાથે સેવા આપી હતી-(i) અરજદારે શ્રી એમ. જે. દોશી અને શ્રી કે. વાલ્સન ચંદ્રશેખર અને અન્ય ખાનગી વ્યક્તિઓ સાથે સાંઠગાંઠ કરી હતી, જેમાં કસ્ટમ હાઉસ એજન્ટ્સનો સમાવેશ થાય છે, જેથી લીડ સ્કેપની આડમાં ભારતમાં બોલ બેરિંગ્સની દાણચોરીને સરળ બનાવી શકાય; અને (ii) અરજદારે શ્રી અજોય બાનિક અને શ્રી જે એન મીણા નામના બે ડોક (બંદરગાહ) મૂલ્યાંકનકારોને લીડ સ્કેપની આડમાં ભારતમાં બોલ બેરિંગ્સની દાણચોરીના ગેરકાયદેસર કૃત્ય માટે પ્રેરિત કર્યા.

૨.૧ તપાસ હાથ ધરવામાં આવી હતી અને તપાસ અધિકારીએ ૨૯.૧૧.૧૯૯૯ તારીખનો પોતાનો અહેવાલ રજૂ કર્યો હતો જેમાં અરજદાર સામેના આરોપો સાબિત ન થયા હોવાનું જણાવ્યું હતું.જો કે, વચગાળાના સમયગાળામાં, કસ્ટમ્સ એડજુડિકેશન કેસનો નિર્ણય કસ્ટમ્સ કમિશનર (એડજુડિકેશન), મુંબઈ દ્વારા લેવામાં આવ્યો હતો, જેમણે ૨૯.૧૧.૧૯૯૯ ના આદેશ દ્વારા, કસ્ટમ્સ એક્ટ, ૧૯૬૨ ની જોગવાઈઓના ઉલ્લંઘન માટે ગુનામાં સંડોવાયેલા અરજદાર અને અન્ય તમામ કસ્ટમ્સ અધિકારીઓને નિર્દોષ જાહેર કર્યા હતા.ત્યારબાદ, પ્રતિવાદી નંબર ૩એ કસ્ટમ્સ, એક્સાઈઝ અને ગોલ્ડ (કંટ્રોલ) એપેલેટ

ટ્રિબ્યુનલ (CEGAT) સમક્ષ કમિશનર (એડજુડિકેશન) ના નિર્ણય સામે અપીલ કરી હતી, જે રપ.૦૬.૨૦૦૩ ના આદેશ દ્વારા નકારી કાઢવામાં આવી હતી. આ આદેશને ૨૦૧૧ની સિવિલ અપીલ અને અન્ય સંલગ્ન બાબતો દ્વારા સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષ પડકારવામાં આવ્યો હતો, જેમાં સુપ્રીમ કોર્ટે પ્રતિવાદી નંબર ૩ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલને ફગાવી દીધી હતી અને CEGAT દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા આદેશની પુષ્ટિ કરી હતી.

૨.૨ જો કે, શિસ્ત સત્તામંડળે તારીખ ૨૯.૧૧.૧૯૯૯ ના તપાસ અધિકારીના અહેવાલ સાથે અસંમત થઈને તારીખ ૧૧.૦૯.૨૦૦૦ ની અસહમતિની નોંધ બહાર પાડી હતી અને અરજદારને કારણદર્શક નોટિસ જારી કરી હતી અને આખરે શિસ્ત સત્તામંડળે તારીખ ૧૬.૦૩.૨૦૦૧ ના આદેશ દ્વારા ફરજિયાત નિવૃત્તિની સજા ફટકારી હતી, જેને પછીથી ૧૦ વર્ષના સમયગાળા માટે પેન્શનમાં રપ ટકા કાપ સાથે ફરજિયાત નિવૃત્તિની સજા તરીકે સુધારવામાં આવી હતી.

૨.૩ ઉપરોક્ત નિર્ણયથી નારાજ થઈને, અરજદારે અપીલ અધિકારી સમક્ષ અપીલ કરી હતી, જેમણે તારીખ ૧૬.૦૧.૨૦૦૨ ના આદેશ દ્વારા ફરજિયાત નિવૃત્તિની સજાને સમર્થન આપ્યું હતું, જ્યારે ૧૦ વર્ષના સમયગાળા માટે પેન્શનમાં રપ ટકાના ઘટાડાના દંડને રદ કર્યો હતો. જેની સામે, અરજદારે સી.એ.ટી. સમક્ષ ઓ.એ. ૨૪૧ ઓફ ૨૦૦૨ ફાઈલ કરવાનું પસંદ કર્યું હતું,

જેમાં, તારીખ ૨૩.૦૪.૨૦૦૪ ના આદેશ દ્વારા, સી.એ.ટી. એ અપીલ અધિકારી અને શિસ્ત અધિકારીના આદેશને રદ કરવા અને એવા આધાર પર રદ કરવા માટે તૈયાર હતી કે અરજદારના કિસ્સામાં સી.વી.સી. સલાહ તેમને પૂરી પાડવામાં આવી ન હતી અને નોન-સ્પીકિંગ નોટિસ અરજદારને જારી કરવામાં આવી હતી અને તેથી, આ બાબત અરજદારને સી.વી.સી. સલાહ પૂરી પાડવા અને અરજદારને સ્પીકિંગ કારણદર્શક નોટિસ જારી કરવાના નિર્દેશ સાથે શિસ્ત અધિકારીને પરત મોકલી દેવામાં આવી હતી.

૨.૪ ઉપરોક્ત આદેશને અનુસરીને, અરજદારને સીવીસી સલાહની એક નકલ પૂરી પાડવામાં આવી હતી અને આખરે અરજદારે તેનો જવાબ તારીખ ૧૪.૧૧.૨૦૦૫ રજૂ કર્યો હતો, અને તારીખ ૨૬.૧૦.૨૦૦૬ પર વધુ રજૂઆત પણ રજૂ કરી હતી.તેને ધ્યાનમાં રાખીને, શિસ્ત સત્તામંડળે ૨૪.૧૦.૨૦૦૬ તારીખનો આદેશ પસાર કર્યો હતો, જેમાં અરજદાર પર સેવામાંથી બરતરફીનો દંડ લાદવામાં આવ્યો હતો.જેની સામે, અરજદારે પ્રતિવાદી નંબર ૪ સમક્ષ અપીલ કરી હતી, જેમાં, ૦૩.૦૪.૨૦૦૭ ના આદેશ મુજબ, દંડને સેવામાંથી બરતરફીથી ઘટાડીને ફરજિયાત નિવૃત્તિ કરવામાં આવ્યો હતો. તેનાથી નારાજ થઈને, અરજદારે સી.એ.ટી., અમદાવાદ બેન્ચ સમક્ષ ૨૦૦૭ના ઓ.એ. નંબર ૨૪૬ ઓફ ૨૦૦૭ ફાઇલ કરવાનું પસંદ કર્યું હતું, જે ફરજિયાત નિવૃત્તિની હદ સુધી સેવામાંથી બરતરફીના દંડના આદેશમાં ફેરફાર કરીને પ્રતિવાદી

સત્તાવાળાઓ દ્વારા તારીખ ૦૩.૦૪.૨૦૦૭ ના આદેશની પુષ્ટિ કરતા તારીખ ૧૩.૦૩.૨૦૦૯ ના આદેશ દ્વારા નકારી કાઢવામાં આવ્યો હતો. ઉપરોક્ત સંજોગોમાં, હાલની અરજી દાખલ કરવામાં આવી હતી.

૩. હવે, સંબંધિત પક્ષકારો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલો દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતોની તરફેણ કરતા પહેલા, અહીં અન્ય સહ-કસૂરવાનોના ભાગ્યનો ઉલ્લેખ કરવો યોગ્ય રહેશે, જેમને અરજદાર જેવા સમાન આરોપો ધરાવતા સમાન આરોપ-મેમો (ઓ) આપવામાં આવ્યા હતા, જેમની સામે તપાસની ભલામણ કરવામાં આવી હતી અને આખરે, તેમાંથી કેટલાક સામેના આરોપો પડતા મૂકવામાં આવ્યા હતા; તેમાંથી કેટલાક સામે, સજાના આદેશોને રદ કરવામાં આવ્યા હતા અને સી.એ.ટી. દ્વારા અથવા આ અદાલત દ્વારા અથવા સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા રદ કરવામાં આવ્યા હતા અને ઉપરોક્ત સહ-કસૂરવાનોને નિવૃત્તિની ઉંમર પર નિવૃત્ત કરવામાં આવ્યા હતા. જે સહ-કસૂરવાનો છે તેમાના નામ આ મુજબ છે- (૧) શ્રી ઝેડ બી નાગરકર, (૨) શ્રી કે. વાલ્સન ચંદ્રશેખર, (૩) શ્રી એમ જે દોશી, (૪) શ્રી અજોય બનિક, અને (૫) શ્રી જે એન મીના.

૪. સહ-કસૂરવાનના કિસ્સામાં, શ્રી ઝેડ બી નાગરકર, જેને ૨૬.૧૦.૧૯૯૯ તારીખનો આરોપ-મેમો જારી કરવામાં આવ્યો હતો અને ડિરેક્ટોરેટ જનરલ ઓફ વિજિલન્સે તારીખ ૨૦.૦૬.૨૦૦૧ ની નોંધ દ્વારા વિભાગીય કાર્યવાહીને પડતી

મૂકવાની ભલામણ કરી હતી, જે સ્વીકારવામાં આવી હતી અને તારીખ ૦૨.૧૧.૨૦૦૧ ના રાષ્ટ્રપતિના આદેશ દ્વારા, ઉપરોક્ત સહ-કસૂરવાન સામેની વિભાગીય કાર્યવાહીને પડતી મૂકવામાં આવી હતી. આ સહ-અધિકારી કમિશનરના હોદ્દા પર નિવૃત્ત થયા હતા.

૫. જ્યાં સુધી સહ-કસૂરવાન-શ્રી કે. વાલ્સન ચંદ્રશેખરના કેસની વાત છે, ત્યાં સુધી તેમને ૧૯.૦૬.૧૯૯૮ તારીખનો આરોપ-મેમો જારી કરવામાં આવ્યો હતો.તપાસ અધિકારીએ તેમના ૨૯.૧૧.૧૯૯૯ ના અહેવાલમાં આરોપો સાબિત ન થયા હોવાનું જણાવ્યું હતું.જો કે, શિસ્ત સત્તામંડળે ૧૧.૦૯.૨૦૦૦ ના આદેશ દ્વારા અસંમતિ માટે નોંધ જારી કરી હતી અને ત્યારબાદ, શિસ્ત સત્તામંડળે તેના ૧૦.૦૮.૨૦૦૧ ના આદેશ દ્વારા સેવામાંથી બરતરફીનો દંડ લાદ્યો હતો અને અપીલ સત્તામંડળે ઉપરોક્ત સજાને સમર્થન આપ્યું હતું.આ આદેશને ૨૦૦૨ના ઓએ નંબર ૩૨૪ દાખલ કરીને કેટ સમક્ષ દાખલ કરવામાં આવ્યો છે અને ૨૩.૦૪.૨૦૦૪ તારીખના આદેશ દ્વારા, શિસ્ત સત્તામંડળ અને અપીલ સત્તામંડળ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશોને રદ કરવામાં આવ્યા હતા અને આ આધાર પર રદ કરવામાં આવ્યા હતા કે સીવીસીની સલાહ ઉપરોક્ત ગુનેગારને આપવામાં આવી ન હતી અને અસહમતિની નોંધ કાયદા અનુસાર ન હતી.જો કે, શિસ્ત સત્તામંડળે તપાસની સમીક્ષા કર્યા પછી બરતરફીનો આદેશ પસાર કર્યો હતો, જેને અપીલ સત્તાધિકારી અને પુનરીક્ષણ સત્તાધિકારી દ્વારા

સમર્થન આપવામાં આવ્યું હતું.સહ-અધિદેશકે ૨૦૧૨ના ઓએ નંબર ૪૫૯ દાખલ કરીને સીએટી સમક્ષ ઉપરોક્ત આદેશોને પડકાર્યો હતો, જેમાં, ૨૭.૦૮.૨૦૧૪ ના ચુકાદા દ્વારા, સીએટી એ પ્રતિવાદીઓને ઉપરોક્ત ગુનેગારને તમામ પરિણામી લાભો સાથે પુનઃસ્થાપિત કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો, જેણે કોઈ પડકારની ગેરહાજરીમાં અંતિમતા પ્રાપ્ત કરી છે.આ સહ-અધિકારી સહાયક કમિશનરના હોદ્દા પર નિવૃત્ત થયા હતા.

૬. તેવી જ રીતે, સહ-કસૂરવાન શ્રી એમ જે દોશીના કિસ્સામાં, તેને ૧૨.૦૬.૧૯૯૮ તારીખનો ચાર્જ-મેમો જારી કરવામાં આવ્યો હતો અને તપાસ અધિકારીએ તેના ૨૮.૧૨.૧૯૯૯ તારીખના અહેવાલ દ્વારા ઉપરોક્ત ગુનેગાર સામેના આરોપોને સાબિત ન હોવાનું જણાવ્યું હતું.શિસ્ત સત્તામંડળે અસંમતિની નોંધ બહાર પાડી અને આખરે, શિસ્ત સત્તામંડળે ૨૦.૦૨.૨૦૦૭ ના આદેશ દ્વારા સેવામાંથી બરતરફીનો દંડ લાદ્યો, જેને ૨૦૦૭ ના ઓએ નંબર ૧૭૦ દાખલ કરીને સીએટી સમક્ષ પડકારવામાં આવ્યો, જેમાં, ૩૦.૦૯.૨૦૦૮ ના આદેશ દ્વારા, શિસ્ત સત્તામંડળના આદેશને રદ કરવામાં આવ્યો હતો અને આ બાબતને શિસ્ત સત્તામંડળને પરત મોકલી દેવામાં આવી હતી.ત્યારબાદ, અપરાધીએ બરતરફીનો દંડ લાદતા શિસ્ત સત્તામંડળના આદેશો અને આ અદાલત સમક્ષ ૨૦૧૦ની સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નંબર ૯૪૯૩ ને પ્રાધાન્ય આપીને ૩૦.૦૯.૨૦૦૮ ના સીએટી ના આદેશ બંનેને પડકારવાની

માંગ કરી હતી, જેમાં, ૦૯.૦૭.૨૦૧૫ ના આદેશ દ્વારા, સંકલન ખંડપીઠે પ્રતિવાદીઓને ૨૨.૧૧.૨૦૧૫ પર અથવા તે પહેલાં તપાસ પૂર્ણ કરવાના નિર્દેશ સાથે ઉપરોક્ત અરજીનો નિકાલ કરવા માટે ખુશી વ્યક્ત કરી હતી; જેમાં નિષ્ફળતા ગુનેગાર પુનઃસ્થાપન માટે હકદાર રહેશે.જો કે, વિભાગ ઉપરોક્ત સમયમર્યાદાનું પાલન કરવામાં નિષ્ફળ ગયો અને વિવિધ દસ્તાવેજો દાખલ કર્યા.સમય વધારવા માટે ૨૦૧૫ની સિવિલ અરજી નંબર ૩૨૯૬; જેમાં ૨૪.૦૫.૨૦૧૬ સુધીની નવી સમય મર્યાદા આપવામાં આવી હતી, જેનું વિભાગ દ્વારા પણ પાલન કરવામાં આવ્યું ન હતું, જેના કારણે ગુનેગારને આ અદાલત સમક્ષ ૨૦૧૯ની વિશેષ સિવિલ અરજી નંબર ૩૨૧૮ પસંદ કરવા માટે પ્રેરિત કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં તેની સામેની વિભાગીય કાર્યવાહીને પડતી મૂકવા અને તમામ પરિણામી લાભો આપવા માટે વિનંતી કરવામાં આવી હતી અને આ અદાલતે ૨૦.૦૮.૨૦૧૯ ના આદેશ દ્વારા જણાવ્યું હતું કે ગુનેગાર તમામ લાભો માટે હકદાર છે અને તપાસની કાર્યવાહીને એવી રીતે ગણવી જોઈએ કે જાણે કોઈ તપાસ જ ન હોય.ઉપરોક્ત નિર્ણય સામે, પ્રતિવાદી-વિભાગે સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષ ૨૦૧૯ની સ્પેશિયલ લીવ પિટિશન (સી) ડાયરી નંબર ૪૬૦૮૯ પસંદ કરી હતી, જેને ૧૭.૦૧.૨૦૨૦ ના આદેશ દ્વારા નકારી કાઢવામાં આવી હતી.પરિણામે, ઉપરોક્ત સહ-ગુનેગારને નાયબ કમિશનરના પદ સાથે કાલ્પનિક લાભ આપવામાં આવ્યો હતો.

૭. સહ-પુરાવાના કિસ્સામાં-શ્રી અજોય બાનિક અને શ્રી જે એન મીના, જે ઘટના સમયે મૂલ્યાંકનકર્તા હતા, તપાસ અધિકારીએ અનુક્રમે ૧૯.૧૧.૧૯૯૯ અને ૩૦.૧૦.૧૯૯૯ ના તેમના અહેવાલો દ્વારા આરોપોને સાબિત ન હોવાનું જણાવ્યું હતું, જેને શિસ્ત સત્તામંડળ દ્વારા સ્વીકારવામાં આવ્યા હતા.જો કે, સીવીસીએ તેની તારીખ ૨૮.૦૩.૨૦૦૧ ના સંદેશાવ્યવહાર દ્વારા મોટો દંડ લાદવાની ભલામણ કરી હતી અને ઉપરોક્ત સંદેશાવ્યવહાર સામે, સહ-પ્રતિનિધિઓએ ૨૦૦૧ ના ઓએ નંબર ૮૭૫ અને ૨૦૦૨ ના ઓએ નંબર ૪૯ ને સીએટી , મુંબઈ બેન્ચ સમક્ષ પસંદ કર્યા હતા, જેને સામાન્ય આદેશો દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી હતી.વિભાગે ૨૦૦૩ની રિટ પિટિશન નંબર ૨૪૭૮ દાખલ કરીને બોમ્બે હાઈકોર્ટ સમક્ષ ઉપરોક્ત આદેશને પડકાર્યો હતો, જે ૧૧.૦૯.૨૦૦૯ ના આદેશ દ્વારા પણ નકારી કાઢવામાં આવ્યો હતો, જેને અંતિમ સ્વરૂપ મળ્યું છે.બંને સહ-સેવકો અધિક કમિશનરના હોદ્દા પર નિવૃત્ત થયા હતા.

અરજદાર દ્વારા રજૂ કરાયેલી રજૂઆતો:

૮. અરજદારના વિદ્વાન વકીલે શ્રી રોકીએ રજૂઆત કરી છે કે પ્રતિવાદી-વિભાગ લીડ સ્કેપની આડમાં દાણચોરી કરાયેલ બોલ બેરિંગ્સના અસ્તિત્વને સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ ગયો છે અને પ્રતિવાદીની ગેરહાજરીમાં આવા બોલ બેરિંગ્સના અસ્તિત્વને સાબિત કરવામાં સક્ષમ નથી.તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે

અરજદાર સામે તપાસ હાથ ધરવામાં આવી છે અને આરોપો ન હોવાનું જાણવા મળ્યું છે તેની વિરુદ્ધ સાબિત થયું હતું.

૯. અરજદાર શ્રી રોકીના વિદ્વાન વકીલે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે એક તરફ પ્રતિવાદી-વિભાગે સહ-ગુનેગાર- શ્રી ઝેડ બી નાગરકર ની વિભાગીય કાર્યવાહીને પડતી મૂકવાની ભલામણ સ્વીકારી હતી. નાગરકર, જેને સમગ્ર પ્રકરણમાં મુખ્ય ગુનેગાર તરીકે રજૂ કરવામાં આવ્યો છે.આમ, એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે અરજદારના કિસ્સામાં સમાન વ્યવહાર ન વધારવો એ પ્રતિવાદી અધિકારીઓના પક્ષપાતી અભિગમનો સંકેત આપે છે.વધુમાં, જ્યારે ઉપરોક્ત શ્રી નાગરકર સામેના આરોપો વધુ ગંભીર હતા અને ઉપરોક્ત અધિકારીને રૂ. ૮,૦૦,૦૦૦-મેળવ્યા હોવાનો સ્પષ્ટ આરોપ હતો, જે એક શ્રી સોલી પેરુમલ દ્વારા આપવામાં આવેલા નિવેદનમાં જણાવવામાં આવ્યો હતો, ત્યારે પ્રતિવાદી-વિભાગે તેની નોંધમાં ઉપરોક્ત અધિકારી સામે વિભાગીય કાર્યવાહીને પડતી મૂકવાનો નિર્ણય લીધો હતો અને આમ કસ્ટમ કાર્યવાહીમાં ક્લીન ચિટ આપી હતી.જો કે, વિભાગે ઉપરોક્ત શ્રી નાગરકર સામે કાર્યવાહી બંધ કરતી વખતે અરજદાર સામેના આરોપોને આગળ વધારવાનું પસંદ કર્યું છે, જે પ્રતિવાદી-વિભાગ દ્વારા લેવામાં આવેલા પક્ષપાતપૂર્ણ વલણને દર્શાવે છે.

૧૦. અરજદાર વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી રોકીએ વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે પ્રતિવાદી નંબર ૩ એ મૂલ્યાંકનકાર તરીકે સેવા આપતા અન્ય બે સહ-ગુનેગારોના સંદર્ભમાં તપાસ અધિકારીના તારણોને સ્વીકારવામાં બેવડા ધોરણનું પ્રદર્શન કર્યું છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે જ્યારે અરજદારને ચાર્જ-મેમોમાં જારી કરાયેલા બીજા આરોપને ધ્યાનમાં લેવામાં આવે છે, જે બોલ બેરિંગ્સની દાણચોરીને સરળ બનાવવા માટે તે જ મૂલ્યાંકનકારોને ઉશ્કેરવા સાથે સંબંધિત છે અને જ્યારે ઉપરોક્ત મૂલ્યાંકનકારો સામેના આરોપો સાબિત થયા હોવાનું જણાતું નથી, ત્યારે કોઈપણ આરોપ ન હોઈ શકે અરજદારે ઉપરોક્ત અધિકારીઓને ઉશ્કેર્યા હોવાનો પ્રશ્ન અને આમ, આ સંદર્ભમાં પણ, અરજદારનો કેસ વિચારણા પાત્ર છે.

૧૧. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે સહ-પ્રતિનિધિઓ-શ્રી એમ જે દોશી અને શ્રી કે. વાલ્સન ચંદ્રશેખર, જેઓ અરજદાર જેવા સમાન આરોપોનો સામનો કરી રહ્યા હતા, તેમને ન્યાયિક કાર્યવાહીમાંથી પસાર થયા પછી સેવામાં પુનઃસ્થાપિત કરવામાં આવ્યા હતા; અરજદારે અન્ય અધિકારીઓ સાથે સાંઠગાંઠ કરીને આ કૃત્ય કર્યું હોવાનું ન કહી શકાય. આમ, આ બાબતે પણ, અરજદારને સેવામાં પુનઃસ્થાપિત કરવાની જરૂર હતી.

૧૨. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે કેટે સહ-દલીલો સાથે સમાનતા પર અરજદારના કેસને ધ્યાનમાં ન લેવામાં ગંભીર ભૂલ કરી છે. શ્રી નાગરકર અને મૂલ્યાંકનકર્તાઓ શ્રી બનિક અને શ્રી મીના.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે સી.એ.ટી. નો વિવાદિત આદેશ મનના સંપૂર્ણ બિન-ઉપયોગથી પીડાય છે; તે હકીકતની કદર કરવામાં નિષ્ફળ રહી છે કે શ્રી નાગરકર સામેના આરોપો અરજદાર સામેના આરોપો કરતાં વધુ ગંભીર હતા અને આમ, વિવાદિત આદેશ રદ કરવા અને રદ કરવાને પાત્ર છે.

૧૩. પોતાના વલણને સાબિત કરવા માટે, અરજદારના વિદ્વાન વકીલે-(૧) નરેશ ચંદ્ર ભારદ્વાજ વિરુદ્ધ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા, ૨૦૧૮ (૧૫) એસ. સી. સી. ના કેસોના નિર્ણયો પર આધાર રાખ્યો છે. ૭૮૬; (૨) કાશ્મીરા અરુણકુમાર ઠક્કર વિરુદ્ધ ભારત સંઘ, ૨૦૨૨ (૩) જી. એલ. આર. ૨૩૫૯; (૩) આઈ એન ગોસાઈ વિરુદ્ધ મુખ્ય ઇજનેર (જિલ્લા) ગુજરાત વિદ્યુત બોર્ડ, ૨૦૧૮ (૦) JX (ગુજરાત) ૬૩૮; અને (૪) પંજાબ અને સિંધ બેંક વિરુદ્ધ શ્રી. રાજ કુમાર, ૨૦૨૩ ના એલપીએ નંબર ૪૧૦ અને ૨૦૨૪ ના સીએમ એપ્લીકેશન નંબર ૫૩૨૨૩ માં પ્રસ્તુત.

૧૪. ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરીને, અરજદારના વિદ્વાન વકીલ આ અરજીને મંજૂરી આપવા માટે રજૂ કરશે.

પ્રતિભાવોની રજૂઆતો:

૧૫. બીજી બાજુ, પ્રતિવાદી નંબર ૨ અને ૪ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી હાર્દિકા વ્યાસે રજૂઆત કરી છે કે અરજદાર ગંભીર આરોપોનો સામનો કરી રહ્યો છે અને સત્તામંડળે, વિગતવાર વિભાગીય તપાસ કર્યા પછી, તેને તેની સામે લગાવવામાં આવેલા આરોપો માટે દોષી ઠેરવ્યો હતો; તેના નિર્ણયને કેટ દ્વારા સમર્થન આપવામાં આવ્યું છે અને તેથી, આ અદાલત ઉપરોક્ત નિષ્કર્ષમાં દખલ કરી શકશે નહીં.

૧૬. પરિષ્ઠ ગુપ્તચર અધિકારી, ડીઆરઆઈ, અમદાવાદ દ્વારા કસ્ટમ્સ એક્ટ, ૧૯૬૨ની કલમ ૧૦૮ હેઠળ નોંધાયેલા શ્રી સોલી પેરુમલના નિવેદનનો ઉલ્લેખ કરતી વખતે, વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી હાર્દિકા વ્યાસે રજૂઆત કરી છે કે અરજદાર કથિત કૃત્યમાં સીધા જ સામેલ છે અને સત્તામંડળે તેની સમક્ષ રજૂ કરેલા પુરાવાને ધ્યાનમાં લીધા પછી, અરજદારને તેની સામે લગાવવામાં આવેલા આરોપો માટે દોષી ઠેરવ્યો છે.

૧૭. પ્રતિવાદીઓ માટે વકીલ સુશ્રી વ્યાસ શીખ્યા નં.૨ અને ૪ એ વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે સી.એ.ટી. અથવા આ અદાલત દ્વારા સહ-ગુનેગારોના

સંદર્ભમાં નિર્દોષતાના તારણો અરજદારના કેસમાં લાગુ કરી શકાતા નથી, કારણ કે અરજદારે વિભાગીય તપાસનો સામનો કયો હતો અને તેની સામે સત્તાધિકારી પાસે ઉપલબ્ધ પુરાવાના આધારે, તેની સામે સજાનો આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો અને તેથી, એવું ન કહી શકાય કે અરજદાર અને અન્ય સહ-ગુનેગારો સમાન ધોરણે હતા અને તેથી, આવા લાભ અરજદારને આપવા જોઈએ.

૧૮. વિવાદિત આદેશમાં કેટલા તારણોનો ઉલ્લેખ કરતી વખતે, વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી વ્યાસ એ રજૂઆત કરી હતી કે કેટે તેની સમક્ષ રજૂ કરેલી સામગ્રી, ખાસ કરીને શ્રી સોલી પેરુમલના નિવેદન પર વિગતવાર વિચારણા કરી છે અને વિભાગના નિર્ણયની પુષ્ટિ કરી છે અને આમ ઓએ ને બરતરફ કર્યો છે. વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી વ્યાસ તેથી રજૂઆત કરશે કે આ અદાલત ઉપરોક્ત તારણોમાં દખલ ન કરી શકે.

૧૯. તેણીની રજૂઆતોના સમર્થનમાં, પ્રતિવાદીઓ માટે વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી વ્યાસ નં.૨ અને જએ-(૧) મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડના નિર્ણયો પર આધાર રાખ્યો છે.વી. એસ. કે. એસ. ગાંધી અને અન્ય, ૧૯૯૧ (૨) એસ. સી. સી. ૭૧૬, (૨) લલિત પોપલી વિરુદ્ધ. કેનરા બેંક એન્ડ ઓઆરએસ, એ. આઈ. આર. ૨૦૦૩ એસ. સી. ૧૭૯૬, અને (૩)

યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા વિ. પી. કે. શર્મા, [ડબલ્યુપી. (સી) નં. ૬૯૮૪/૨૦૦૯].

૨૦. ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરીને, પ્રતિવાદીઓ માટે વકીલ સુશ્રી વ્યાસ શીખ્યા નં.૨ અને ૪ વર્તમાન અરજીને રદ કરવા માટે રજૂ કરશે.

વિશ્લેષણ અને અભિપ્રાય:

૨૧. સંબંધિત પક્ષકારો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા પછી અને પ્રતિવાદી-વિભાગ દ્વારા પસાર કરાયેલા વિવાદિત આદેશોની તપાસ કર્યા પછી, જેની સી.એ.ટી. દ્વારા પુષ્ટિ કરવામાં આવી છે, કેસની નિર્વિવાદ હકીકતો એ છે કે અરજદાર, જે સહ-પ્રતિનિધિઓના સમાન આરોપોનો સામનો કરી રહ્યો હતો, જે પણ સમાન ધોરણે ઊભો હતો, તેને વિભાગ દ્વારા કાર્યવાહીને પડતી મૂકીને અથવા દ્વારા સજાના આદેશને રદ કરીને અને રદ કરીને નિર્દોષ જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો.

સી.એ.ટી. અથવા આ અદાલત દ્વારા અથવા સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા, જે પણ કેસ હોય.પ્રતિવાદી-વિભાગ દ્વારા આ હકીકતને નકારી કાઢવામાં આવી નથી.એ નોંધવું આઘાતજનક છે કે શ્રી એમ. જે. દોશીના કિસ્સામાં, આ અદાલત દ્વારા રિમાન્ડ પછી તપાસ પૂર્ણ કરવા માટે તેમના દ્વારા દાખલ કરાયેલી ૨૦૧૯ની

સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નંબર ૩૨૧૮ તરીકેની રિટ પિટિશનમાં તારીખ ૨૦/૦૮/૨૦૧૯ ના આદેશ દ્વારા ચોક્કસ નિર્દેશ જારી કરવામાં આવ્યો હતો, અને રાષ્ટ્રપતિ દ્વારા બરતરફીના આદેશની પુષ્ટિ થયા પછી પણ, પ્રતિવાદી-વિભાગ આગસ્ટ રહ્યો અને શિસ્તની કાર્યવાહીમાં કોઈ આદેશ પસાર કર્યા વિના તેને નિવૃત્ત થવાની મંજૂરી આપી હતી. પ્રતિવાદીઓ અરજદાર અને અન્ય ગુનેગારોના કેસ વચ્ચે કોઈ તફાવત દર્શાવવામાં અસમર્થ રહ્યા છે.

૨૨. નિઃશંકપણે, જે અરજદારને આરોપપત્ર આપવામાં આવ્યું હતું, તેને તપાસ પૂર્ણ થયા પછી જાણવા મળ્યું કે તેની સામે ઉપરોક્ત આરોપો સાબિત થયા ન હતા અને સાથે સાથે, કસ્ટમ્સની કાર્યવાહીમાં, કસ્ટમ્સ કમિશનર (ચુકાદો) એ અરજદાર અને કસ્ટમ્સ એક્ટની જોગવાઈઓના ઉલ્લંઘન માટે ગુનામાં સંડોવાયેલા અન્ય તમામ કસ્ટમ્સ અધિકારીઓને નિર્દોષ જાહેર કર્યા હતા, જેની સુપ્રીમ કોર્ટ સુધી પુષ્ટિ થઈ છે. જો કે, શિસ્ત સત્તામંડળે, અસહમતિની નોંધ પર, તપાસ અધિકારીના અહેવાલ સાથે અસંમત થઈને, અરજદારને કારણદર્શક નોટિસ જારી કરી હતી અને તે રીતે ફરજિયાત નિવૃત્તિની સજા લાદવામાં આવી હતી; જે પાછળથી, ૧૦ વર્ષના સમયગાળા માટે પેન્શનમાં ૨૫ ટકા કાપ સાથે ફરજિયાત નિવૃત્તિની હદ સુધી સુધારવામાં આવી હતી, જેની સામે અરજદારે અપીલ અધિકારી સમક્ષ અપીલ કરવાનું પસંદ કર્યું હતું, જેમણે ફરજિયાત નિવૃત્તિની સજાને સમર્થન આપ્યું હતું અને ૧૦ વર્ષના સમયગાળા માટે પેન્શનમાં ૨૫ ટકા

કાપના દંડને રદ કર્યો હતો અને રદ કર્યો હતો.અરજદારે સી.એ.ટી. નો સંપર્ક કર્યો હતો, જેણે જણાવ્યું હતું કે અરજદારના કિસ્સામાં સીવીસીની સલાહ તેમને પૂરી પાડવામાં આવી ન હતી અને અરજદારને નોન-સ્પીકિંગ નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી અને આ બાબતને શિસ્ત અધિકારીને પરત મોકલી દેવામાં આવી હતી.અરજદારે, સીવીસી સલાહની નકલ પૂરી પાડીને અને અરજદારના જવાબ અને રજૂઆતને ધ્યાનમાં રાખીને, શિસ્ત સત્તામંડળે ૨૪.૧૦.૨૦૦૬ તારીખનો આદેશ પસાર કર્યો હતો, જેમાં વર્તમાન અરજદાર પર સેવામાંથી બરતરફીનો દંડ લાદવામાં આવ્યો હતો; જે પછીથી ઘટાડીને ફરજિયાત નિવૃત્તિ કરવામાં આવી હતી.

૨૩. આમ, ઉપરોક્ત હકીકતોના વર્ણનમાંથી, તે સ્પષ્ટ રીતે બહાર આવે છે કે અરજદાર જેવા સમાન આરોપોનો સામનો કરી રહેલા સહ-દોષિતોને લાભ આપવામાં આવ્યા હોવા છતાં, જેઓ આરોપ હટાવવાના આધારે અથવા તેમની તરફેણમાં મુકદ્દમાના પરિણામના આધારે નિવૃત્ત થયા હતા; જ્યારે અરજદારને બલિનો બકરો બનાવવામાં આવ્યો હોવાનું જણાય છે; સહ-દોષિતોના કિસ્સામાં આપવામાં આવેલા સમાનતાના સિદ્ધાંતની અવગણના કરીને સમાન લાભ ન આપીને.

૨૪. ઉપરોક્ત નિર્વિવાદ હકીકતોના સંદર્ભમાં, નરેશ ચંદ્ર ભારદ્વાજ વિરુદ્ધ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા અને અન્ય, એ. આઈ. આર. ૨૦૧૯ એસ. સી. ૨૦૭૫ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા રજૂ કરાયેલ કાનૂની દરખાસ્ત એ સંદર્ભ માટે સુસંગત છે કે જ્યાં સર્વોચ્ચ અદાલતે આ રીતે ચુકાદો આપ્યો છે:

“૭. પ્રસ્તાવમાં ખરેખર કોઈ તફાવત નથી, જે રજૂ કરવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો છે, સિવાય કે પછીના ચુકાદામાં સિદ્ધાંતોને ચુકાદાના છેલ્લા ફકરામાં સંક્ષિપ્તમાં સારાંશ આપવામાં આવ્યો છે, જે નીચે મુજબ વાંચે છે:

"૧૯.ઉપર ચર્ચા કરાયેલા સિદ્ધાંતોનો સારાંશ અને સારાંશ નીચે મુજબ કરી શકાય છે:

૧૯.૧.જ્યારે તપાસમાં ગેરવર્તણૂકના આરોપો (ઓ) સાબિત થાય છે ત્યારે કોઈ ચોક્કસ કેસમાં લાદવામાં આવતી સજાનું પ્રમાણ અનિવાર્યપણે વિભાગીય અધિકારીઓના કાર્યક્ષેત્રમાં હોય છે.

૧૯.૨.અદાલતો શિસ્ત/વિભાગીય સત્તામંડળના કાર્યને ધારણ કરી શકતી નથી અને સજાની માત્રા અને સજાની પ્રકૃતિ નક્કી કરી શકે છે, કારણ કે આ કાર્ય સંપૂર્ણપણે સક્ષમ સત્તામંડળના અધિકારક્ષેત્રમાં છે.

૧૯.૩.શિસ્ત અધિકારી દ્વારા લાદવામાં આવેલી સજામાં દખલ કરવા માટે મર્યાદિત ન્યાયિક સમીક્ષા ઉપલબ્ધ છે, માત્ર એવા કિસ્સાઓમાં

કે જ્યાં આવી સજા અદાલતની અંતરાત્મા માટે આઘાતજનક હોવાનું જણાય છે.

૧૯.૪.આવા કિસ્સામાં પણ જ્યારે સજાને ગુનેગાર કર્મચારી સામે ઘડવામાં આવેલા આરોપોની પ્રકૃતિને આઘાતજનક રીતે અપ્રમાણસર તરીકે અલગ રાખવામાં આવે છે, ત્યારે કાર્યવાહીનો યોગ્ય માર્ગ એ છે કે દંડનો યોગ્ય આદેશ પસાર કરવાના નિર્દેશ સાથે આ બાબતને શિસ્ત અધિકારી અથવા અપીલ અધિકારીને પરત મોકલવી.આવા કેસમાં દંડ શું હોવો જોઈએ તે અંગે કોર્ટ પોતે આદેશ આપી શકતી નથી.

૧૯.૫.ઉપરના પેરા (ડી) માં જણાવેલા સિદ્ધાંતનો એકમાત્ર અપવાદ એવા કિસ્સાઓમાં હશે કે જ્યાં ગેરવર્તણૂકના આરોપો સમાન હોય અથવા વધુ ગંભીર આરોપો સાથે સહ-સજા લાદવામાં આવી હોય ત્યારે પણ અનુશાસનાત્મક સત્તા દ્વારા સહ-સજા આપવામાં આવે છે.આ સમાનતાના સિદ્ધાંત પર હશે જ્યારે તે જાણવા મળે છે કે સંબંધિત કર્મચારી અને કોડેલિનક્વન્ટ સમાન રીતે મૂકવામાં આવ્યા છે.જો કે, બંને વચ્ચે સંપૂર્ણ સમાનતા હોવી જોઈએ, માત્ર આરોપની પ્રકૃતિના સંદર્ભમાં જ નહીં પરંતુ બંને કિસ્સાઓમાં આરોપપત્રની સેવા પછીના અનુગામી વર્તનમાં પણ.જો સહ-ગુનેગાર આરોપો સ્વીકારે

છે, અયોગ્ય માફી સાથે પસ્તાવો સૂચવે છે, તો તેને ઓછી સજા ન્યાયી ગણાશે.(ભારપૂર્વક)

૨૫. આમ, સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા નિર્ધારિત સિદ્ધાંતનો સરવાળો અને સાર એ હકીકત સાથે પરાકાષ્ટાએ પહોંચે છે કે જ્યારે સહ-ન્યાયાધીશ, જેને જો શિસ્ત સત્તા દ્વારા ભાડાપટ્ટે સજા આપવામાં આવે અથવા ગેરવર્તણૂકના આરોપો સમાન હોય અથવા વધુ ગંભીર આરોપો સાથે સહ-ગુનેગારની ધારણા હોય, ત્યારે પણ, સમાનતાના સિદ્ધાંતને સંપૂર્ણ સમાનતાના સિદ્ધાંત પર દબાવવાની ખાતરી આપે છે.

૨૬. અરજદાર માટે વિદ્વાન વકીલની દલીલનો બીજો ભાગ અરજદારના કિસ્સામાં પ્રતિવાદી સત્તાવાળાઓ તરફથી પક્ષપાતપૂર્ણ અભિગમનો છે, જે એ હકીકત પરથી સમજી શકાય છે કે અરજદારે તેની ફરિયાદ સંબંધિત સત્તામંડળ સમક્ષ રજૂ કરી હોવા છતાં, તપાસ અધિકારીને અરજદાર દ્વારા શરૂ કરવામાં આવેલી તિરસ્કારની કાર્યવાહીના સંદર્ભમાં વ્યક્તિગત રીતે હાજર રહેવા માટે બોલાવવામાં આવ્યા હોવાના કારણે અરજદાર સાથે પક્ષપાત કરવાની સંખ્યાબંધ ગણતરીઓ ટાંકીને અને તપાસ અધિકારીને સી.એ.ટી. સમક્ષ બેસવા માટે કહેવામાં આવ્યા હતા અને આમ, અરજદાર સમજાઈને રજૂ કરે છે કે તેને ન્યાય નહીં મળે કારણ કે તપાસ અધિકારી અણગમો રાખી રહ્યા હતા. આવી ઘટના

માટે અરજદાર સામે, અરજદારે તટસ્થ અને સ્વતંત્ર તપાસ અધિકારીની નિમણૂક માટે વિનંતી કરી હતી અને તત્કાલીન તપાસ અધિકારીની સેવાઓ પાછી ખેંચવાની માંગ કરી હતી. જો કે, ઉપરોક્ત વિનંતીને નકારી કાઢવામાં આવી હતી અને આખરે અરજદાર સામે વિવાદિત આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો, તે હકીકત હોવા છતાં સહ-ગુનેગારો તેમના વિરુદ્ધ શરૂ કરવામાં આવેલી કાર્યવાહીના પરિણામના આધારે તેમના સંબંધિત ભાગ્ય સાથે મળ્યા હતા, સમાન તથ્યોના સમૂહ પર. આમ, ટૂંકમાં, રેકૉર્ડ અને કાર્યવાહીમાંથી દેખાય છે તેમ, મનસ્વીતા અને પસંદગીયુક્ત કાર્યવાહીના મુદ્દાએ અરજદારને પ્રતિકૂળ કાર્યવાહી માટે અલગ પાડ્યો હતો અને સહ-દલીલોને મંજૂરી આપવી એ ઘણું બોલે છે, જે બીજું કંઈ નથી પરંતુ ભેદભાવનું કૃત્ય છે, તેના બદલે અરજદારને સમાનતાના સિદ્ધાંતની અવગણના કરીને તેના કાયદેસરના લાભોથી વંચિત રાખે છે. [જુઓ:ઈ. એસ. રેડ્ડી વિ. મુખ્ય સચિવ, એપી અને એ. એન. આર. ની સરકાર, (૧૯૮૭) ૩ એસ. સી. સી. ૨૫૮.]

૨૭. મહારાષ્ટ્ર સ્ટેટ બોર્ડ ઓફ સેકન્ડરી એન્ડ હાયર સેકન્ડરી એજ્યુકેશન (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણય પર પ્રતિવાદીઓ માટે વિદ્વાન વકીલ દ્વારા મૂકવામાં આવેલી નિર્ભરતા, જેમાં સુપ્રીમ કોર્ટે સાબિતીના ધોરણના મુદ્દા સાથે વ્યવહાર કર્યો છે, જે વાજબી શંકાની બહાર નથી, પરંતુ માત્ર સંભાવનાઓના પ્રાધાન્ય પર આધાર રાખે છે અને તેથી કોઈ સ્ટ્રેઈટફોર્વર્ડ ફોર્મ્યુલા

ન હોઈ શકે. કાયદાના ઉપરોક્ત પ્રસ્તાવને નકારી શકાય નહીં; પરંતુ કેસની વિશિષ્ટ હકીકતોને ધ્યાનમાં લેતા, તે પ્રતિવાદીઓના કેસના બચાવમાં નહીં આવે.

૨૮. અન્ય નિર્ણય, જે પ્રતિવાદીઓ માટે વિદ્વાન વકીલ દ્વારા સેવામાં દબાવવામાં આવે છે તે લલિત પોપલી વિરુદ્ધના કેસમાં છે. કેનરા બેંક અને અન્ય (ઉપરોક્ત), જ્યાં સર્વોચ્ચ અદાલતે ચુકાદો આપ્યો છે કે બંધારણની કલમ ૨૨૬ હેઠળ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરતી વખતે, ઉચ્ચ અદાલત અપીલ અધિકારી તરીકે કામ કરતી નથી કારણ કે અધિકારક્ષેત્ર કાયદાની ભૂલો અથવા પ્રક્રિયાગત ભૂલોને સુધારવા માટે ન્યાયિક સમીક્ષાની મર્યાદાઓ દ્વારા મર્યાદિત છે જે સ્પષ્ટ અન્યાય અથવા કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું ઉલ્લંઘન કરે છે.તેણે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે ન્યાયિક સમીક્ષા એ અપીલ ઓથોરિટી તરીકે ગુણદોષ પર કેસના ચુકાદા સમાન નથી.કાયદાના ઉપરોક્ત પ્રસ્તાવને નકારી શકાય નહીં; પરંતુ કેસની હકીકતોને ધ્યાનમાં લેતા જ્યાં તપાસ અધિકારી દ્વારા તારણો અને તારણો પર પહોંચ્યા છે, તે ગંભીર વિકૃતિ અને ગેરકાયદેસરતાથી પીડાય છે, કોર્ટ દ્વારા ન્યાયિક સમીક્ષા બાંહેધરી આપે છે અને તેથી, ઉપરોક્ત નિર્ણય વર્તમાન કેસના તથ્યોને પણ લાગુ પડશે નહીં.

૨૯. તેવી જ રીતે, ભારત સંઘ વિરુદ્ધના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટનો નિર્ણય. પી. કે. શર્મા (ઉપરોક્ત) જ્યાં સુપ્રીમ કોર્ટે ચુકાદો આપ્યો છે કે જો આરોપી અધિકારીને કાર્યવાહીના સમાન કારણથી ઉદ્ભવેલી ફોજદારી કાર્યવાહીમાંથી મુક્ત કરવામાં આવે અને એક કાર્યવાહીના પરિણામની અન્ય કાર્યવાહી પર અસર ન થાય તો શિસ્તની કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં કોઈ પ્રતિબંધ નથી. કાયદાના આવા પ્રસ્તાવ પર કોઈ વિવાદ ન હોઈ શકે; પરંતુ હાથ પરના કિસ્સામાં, હકીકતો સંપૂર્ણપણે વિવિધ સામગ્રી પર આધારિત છે જ્યાં સહ-પુરાવાને એક અથવા બીજી ગણતરી પર દોષમુક્ત કરવામાં આવ્યા છે અને અરજદાર સંપૂર્ણ સમાનતાના સિદ્ધાંતને લાગુ કરવા માંગે છે.

૩૦. આ અદાલતના અભિપ્રાયમાં, સી.એ.ટી. દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા વિવાદિત આદેશમાં અરજદારના વલણને સ્વીકાર ન કરવા માટે વાજબી કારણોનો અભાવ છે કે અરજદારને સમાન લાભો ન આપવા બદલ શા માટે વંચિત રાખવામાં આવ્યા હતા, જેમ કે સહ-દાવાઓના કિસ્સામાં આપવામાં આવ્યા છે, જેઓ સમાન તથ્યોના સમૂહ પર સમાન આરોપોનો સામનો કરી રહ્યા છે કારણ કે અપીલ અધિકારી દ્વારા તેને નકારી કાઢવા માટે કોઈ ચોક્કસ કારણો પણ રજૂ કરવામાં આવતા નથી અને અરજદારના કિસ્સામાં તેનું પાલન કેમ કરવામાં આવતું નથી. આમ, સત્તામંડળ તેમજ સી.એ.ટી. દ્વારા મેળવેલા તારણો રદબાતલ કરવા અને અલગ રાખવા લાયક છે.

૩૧. ઉપરોક્ત કારણોસર, અરજી સ્વીકારવાને પાત્ર છે. મૂળ અરજી નંબર ૨૫૬ ઓફ ૨૦૦૭ માં સીએટી દ્વારા પસાર કરાયેલ ૧૩.૦૩.૨૦૦૮ તારીખનો આદેશ અને પ્રતિવાદી નંબર ૩ દ્વારા પસાર કરાયેલ ૨૪.૧૦.૨૦૦૬ તારીખનો દંડનો મૂળ આદેશ, જે પ્રતિવાદી નંબર ૪ દ્વારા પસાર કરાયેલ ૦૩.૦૪.૨૦૦૭ તારીખના આદેશને બરતરફીમાંથી ફરજિયાત નિવૃત્તિમાં દંડ ઘટાડવાની હદ સુધીના આદેશ દ્વારા બદલવામાં આવ્યો હતો, જેને રદ કરવામાં આવે છે અને દૂર કરવામાં આવે છે અને અરજદાર તેના જુનિયરની સમકક્ષ બઢતી સહિત તમામ પરિણામી લાભો માટે હકદાર છે. આ આદેશની રિટ પ્રાપ્ત થયાની તારીખથી ૩ (ત્રણ) મહિનાના સમયગાળાની અંદર અરજદારને લાભ આપવામાં આવશે.

૩૨. તદનુસાર, અરજીને મંજૂરી આપવામાં આવે છે. નિયમ નિરપેક્ષ બનાવવામાં આવે છે.

(એ. એસ. સુપેહિયા, ન્યાયમૂર્તિ)

(આર. ટી. વાચ્છાની, ન્યાયમૂર્તિ)

સોમપુરા/૦૧

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.